

Հետազոտական աշխատանք

Տիտղոսաթերթ

Կազմակերպության տվյալներ <ul style="list-style-type: none"> • Անվանում, հասցե • Տեսք • Էլ. հասցե • Հեռախոս	<p>«Մասնակցային դպրոց» կրթական հիմնադրամ Վահրամ Սողոմոնյան masnakcayindproc@gmail.com</p>
Հետազոտության թեմա/վերնագիր <ul style="list-style-type: none"> • Հետազոտության թեմա	<p>Գնահատումը որպես սովորողի առաջընթացի կարևոր խթան</p>
Ուսուցչի տվյալներ <ul style="list-style-type: none"> • Ա. Ա. Հ. • Մասնագիտություն • Հեռախոս • Էլ. հասցե • Դասավանդվող առարկաներ • Դասարաններ	<p>Հասմիկ Սամվելի Գևորգյան Ֆրանսերենի ուսուցիչ</p> <p>Ֆրանսերեն III - IX</p>

Ուսումնական հաստատության տվյալներ

- Անվանումը, հասցե
- Հեռախոս
- Էլ. հասցե
(տնօրենության)
- Web կայքի հասցե

<<Գառնի բանավանի հիմնական
դպրոց >> ՊՈԱԿ
Կոտայքի մարզ ,Գառնի բանավան,
Գուրգաղյան թաղամաս
-
garnibanavan@mail.ru

Բովանդակություն

- Ներածություն
- Գնահատում , գնահատման տեսակները
- Եվրոպական լեզվական թղթապանակ
- Թեստը որպես չափման գործիք
- Օտար լեզուների թեստերի առանձնահատկությունները
- Գնահատման սանդղակներ
- Ինքնագնահատում
- Եզրակացություն
- Օգտագործված գրականություն ցանկ

Ներածություն

Գնահատումը տեղեկատվություն ստանալու , հավաքելու , վերլուծելու և դրա հիման վրա հանրակրթության բովանդակային և կազմակերպչական աշխատանքների արդյունքները ի մի բերելու և վերահսկելու գործընթաց է :

Գնահատման հիմնական նպատակը սովորողների գիտելիքների , կարողությունների և հմտությունների յուրացման և տիրապետման աստիճանի , նրանց անձնային որակների ստուգումն է :

Գնահատումը պետք է լինի հուսալի, հավաստի, արդյունավետ և օգտակար :

Գնահատումն անհրաժեշտ է կրթության որակը բարելավելու, յուրաքանչյուր սովորողի ուսումնական գործունեությունը խթանելու, սկստիվացնելու և շարունակաբար զարգացնելու համար :

Գոյություն ունի գնահատման 2 հիմնական տեսակ՝ ամփոփիչ գնահատում և ձևավորող գնահատում :

Ամփոփիչ գնահատման նպատակն է աշակերտի առաջադիմության գնահատումը ժամանակի մի որոշակի հատվածում և գրանցելու ու հրապարակելու առաջադիմության առկա մակարդակը : Ձևավորող գնահատման նպատակն է ստուգել աշակերտի յուրացման մակարդակը ժամանակի որոշակի հատվածում, որպեսզի տեղեկություն ստանանաք այն մասին, թե ինչպես կատարելագործենք նրա կողմից նյութի յուրացումը :

Գնահատման հիմնական սկզբունքներն են

- օբյեկտիվություն
- հուսալիություն
- անկողմնակալություն
- հավաստիություն
- հիմնավորվածություն
- մատչելիություն
- թափանցիկություն
- գնահատում՝ հիմնվելով դրական արդյունքի վրա

Գնահատման հիմնական գործառույթներն են

- ստուգող
- ուսուցանող
- ուղղորդող
- դաստիարակող
- զարգացնող

<p>Նպատակը եւ հետազոտական հարցը</p>	<p>Որքանով է խթանում գնահատումը սովորողին առաջընթաց ունենալու հարցում:</p>
<p>Թեմայի կարեւորությունը եւ նշանակությունը Ձեր/թիրախային խմբի համար</p>	<p>Թեման կարևոր և նշանակալից է , քանի որ ուսուցման անքակտելի մասն է կազմում:</p>
<p>Ո՞ր առանցքային կոմպետենցիային/կարողունակությանն է ուղղված նպատակի ուսումնասիրությունը</p>	<p>Ինքնաճանաչողական</p>
<p>Վերապատրաստման ո՞ր թեմայի շրջանակում է անդրադարձ կատարվել այս հիմնախնդրին/ուղորտին</p>	<p>Գնահատում Առարկայի դասավանդման մեթոդիկա</p>

Պարագրաֆներ/մասեր

Գնահատում , գնահատման տեսակները

Նախադպրոցական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունները կիրառում են տարբեր անհատական մոտեցումներ (խրախուսում , ոգևորում) . երեխաների գիտելիքները , կարողություններն ու հմտությունները այլ կերպ չեն գնահատվում :

Հանրակրթական և հատուկ ուսումնական հաստատություններում կիրառվում է գնահատում , որը հանդիսանում է ուսումնական գործընթացի որակի և ուսուցման արդյունքների բացահայտման միջոց:

Գնահատմամբ պարզվում է սովորողների և դպրոցի կողմից առարկայական չափորոշիչների ու ծրագրերի պահանջների կատարումը :

Գնահատման հիմնական նպատակը սովորողի գիտելիքների , կարողությունների ու հմտությունների մակարդակի , անձնային որակների ստուգումը և դրա հիման վրա ուսումնական գործընթացի կատարելագործման , ուսման որակի վերահսկումն է : Այն նպաստում է նաև սովորողի ինքնահաստատմանը և ինքնագարգացմանը :

Սովորողների առաջադիմության ընթացիկ գնահատման համակարգը բաղկացած է 2 իրար փոխլրացնող ձևերից՝

ա) ուսուցանող կամ ձևավորող գնահատում , որն իրականացվում է առանց գնահատականը գրանցելու և սովորաբար ուղեկցվում է ուսումնական առաջադրանքի կատարման կամ նյութի յուրացման վերաբերյալ ուսուցչի կողմից սովորողին արված առաջարկով , դիտողություններով կամ մեկնաբանություններով :

բ) ամփոփիչ միավորային գնահատում , երբ ստուգվում է սովորողի կողմից ամբողջական թեմայի յուրացման աստիճանը : Վերջինս իրականացվում է տվյալ ուսումնական նյութն ավարտելուց հետո և ունի վերահսկող դեր :

Ուսուցանող գնահատում

Ուսուցանող գնահատումը կատարվում է ուսումնական նյութի յուրացման ընթացքում , այն հետապնդում է սովորողի առաջադիմության բարձրացման և կրթության որակի բարելավման նպատակ : Ուսուցանող գնահատման մեկ շրջափուլը կարելի է ներկայացնել այսպես .

դասավանդում դպրոցում / ուսումնառություն/ ուսուցանող գնահատում/հետադարձ կապ / բարելավված ուսուցում

Ուսուցանող գնահատումը ուսուցչին հնարավորություն է տալիս պարզել ուսումնական գործընթացում յուրաքանչյուր սովորողի , խմբի , դասարանի ձեռքբերումները , դժվարությունները ,բացթողումները և իրավիճակի վերլուծությունից հետո մշակել գործողությունների հետագա քայլերը՝ յուրաքանչյուր սովորողի կամ դասարանի ընթացիկ առաջադիմությունը բարելավելու համար : Գնահատման այս

ձևում կարևորվում է հետադարձ կապի առկայությունը : Հետադարձ կապը մեկնաբանությունների , վերլուծությունների միջոցով պետք է հանգեցնի դասավանդման ընթացքում առաջացած թերությունների շտկման գործողությունների թե՛ սովորողի և թե՛ ուսուցչի համար : Այս դեպքում սովորողը համեմատվում է հիմնականում ինքն իր հետ ` պարզելով իր առաջընթացը :

Ուսուցանող գնահատման նպատակով երաշխավորվում են աշխատանքների հետևյալ տեսակները՝

- ✓ Բանավոր հարցում
- ✓ գրավոր աշխատանք տանը և դպրոցում
- ✓ ինքնուրույն աշխատանք
- ✓ Բաց հարցերով քննարկում
- ✓ ինքնագնահատում և փոխադարձ գնահատում
- ✓ խմբային աշխատանք

Ամփոփիչ գնահատում

Ընթացիկ առաջադիմության արդյունքները բացահայտելու համար գործածության երաշխավորվող 4 տեսակներից (բանավոր հարցում , գործնական աշխատանք , թեմատիկ գրավոր աշխատանք , կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք) յուրաքանչյուրը հնարավորություն է տալիս ստուգելու սովորողի , խմբի , դասարանի և դպրոցի կողմից հանրակրթական պետական չափորոշիչների , ուսումնական ծրագրերի պահանջների կատարման ընթացքը , յուրաքանչյուր սովորողի ձեռք բերած գիտելիքների , կարողությունների ու հմտությունների փաստացի վիճակը , նրա արժեքային որակները :

Բանավոր հարցում . Բանավոր հարցման միջոցով պարզվում են սովորողի ձեռքբերումները հետևյալ ուղղություններով՝ բանավոր խոսք , վերարտադրություն , հաղորդակցություն , համագործակցություն , լեզվամտածողություն , գիտելիքի յուրացում , տրամաբանություն , ստեղծագործական մտածողություն :

Գործնական աշխատանք . Ուսումնական ծրագրով նախատեսված տարբեր տիպի և բնույթի գործնական առաջադրանքներ , որոնք պետք է գնահատվեն :

Թեմատիկ գրավոր աշխատանք . Յուրաքանչյուր թեմայից սովորողի ձեռքբերումները բացահայտելու համար նախատեսված է ծավալուն գրավոր աշխատանք : Այն պետք է կազմված լինի տվյալ թեմայից սովորողին ներկայացվող առարկայական չափորոշչային պահանջների յուրացման աստիճանը ստուգող առաջադրանքներից :

Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք . Կիրառվում է ուսումնական կիսամյակի վերջում , ամբողջ ծրագրային նյութն ուսումնասիրելուց հետո : Կարող է կիրառվել բանավոր կամ գրավոր տարբերակը :

Եվրոպական լեզվական թղթապանակ

Վերջերս Եվրախորրդի լեզվաքաղաքականության մեջ լայն տարածում է գտել ԵԼԹ-ը: Դա մի փաստաթուղթ է, որը ստեղծվել է ժամանակակից լեզուների իմացության և իրազեկության համաեվրոպական համակարգի համապատասխան և արտացոլում է Եվրախորհրդի լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության սկզբունքները՝

- ապահովել բազմալեզվությունն ու մշակութային բազմազանությունը
- խթանել տարբեր լեզուների նկատմամբ հանդուրժողականությունը
- խթանել սովորողների ինքնուսուցումն ու ինքնագնահատումը
- ձևավորել սեփական ուսումնառության պատասխանատվությունը ստանձնելու, իր ուսումնական գործընթացի մասին կշռադատելու ունակությունը
- նպաստել սովորողների կողմից սեփական ուսումնական գործընթացը պլանավորելու կարողությունների ձևավորմանը:

ԵԼԹ-ի նպատակն է օգնել սովորողին վերլուծել և գրի առնել լեզու սովորելու ընթացքում իր կատարած աշխատանքը, ծանոթանալ աշխարհի բազմալեզվությանը: ԵԼԹ-ն կոչված է սատարել և խթանել տարբեր լեզուներ սովորելու մարդկանց ձգտումը, խորացնել լեզուների լեզուների ուսումնասիրության նպատակի մասին նրանց գիտելիքները, գնահատել սովորողի լեզվական իմացության, ինչպես նաև սովորելու ռազմավարությունների իմացության և կիրառման մակարդակը:

ԵԼԹ-ն կազմված է հետևյալ մասերից՝

- Իմ լեզվական անձնագիրը
- Իմ լեզվական կենսագրությունը և հաջողությունները
- Իմ գանձատուփը

Առաջինում սովորողը գրում է ընդհանուր տեղեկություններ իր մասին, թվարկում է իր իմացած լեզուները, նշում լեզուների իմացության իր մակարդակը:

Երկրորդ մասի նպատակն է օգնել, որ սովորողն ինքնուրույն արձանագրի և գնահատի ուսումնասիրվող օտար լեզուների իմացության իր մակարդակը:

Թղթապանակի << Իմ գանձատուփը >> բաժինը պարունակում է այն, ինչ սովորողը կցանկանար հավաքել, պահպանել և ցույց տալ ուրիշներին: Դրանք

կարող են լինել լուսանկարներ , նամակներ , ինքնուրույն աշխատանքներ , հավաստագրեր , պատվոգրեր և այլն:

Արձանագրելով սեփական առաջընթացը և ուսումնառության արդյունքները , դպրոցականները տեսնում են նաև իրենց գործունեության բարելավման հնարավոր հեռանկարները , ինչը նպաստում է նրանց զարգացմանը:

Թեստը որպես չափման գործիք

Որպեսզի գնահատենք աշակերտին կամ ցանկացած անձի որևէ գործունեություն , հարկավոր է , որ մենք չափենք այն: Դրա համար նախ պետք է որոշենք, թե ինչ ենք չափում , ինչու ենք չափում , ինչպես ենք չափում:

<< Չափումը >> գնահատականի թվանշային արտահայտությունն է , թվերի համակարգված վերագրումը անհատին կամ անհատի գործունեության արդյունքին :

Ուսումնառության գործընթացում թեստի կիրառումը հանդիսանում է սովորողների գիտելիքների , կարողությունների և հմտությունների ստուգման և չափման գործիք: Թեստային ստուգումն ունի մի շարք առավելություններ .

- ✓ Հնարավորություն է տալիս ուսուցչին փոքր չափաբաժիններով ստուգել մեծածավալ ուսումնական նյութ
- ✓ Արագ գնահատել մեծ թվով սովորողների ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը
- ✓ Նվազեցնում է սուբյեկտիվ գործոնի աստիճանը

Թեստը խնամքով ընտրված ուղղորդող ցուցումներով առաջադրանքների շարք է աշակերտներին գնահատելու և ուսման արդյունքը արժևորելու նպատակով: Թեստը կարող է բաղկացած լինել 1 կամ մի քանի առաջադրանքներից , որոնք էլ իրենց հերթին` տարբեր հարցերից ու կետերից: Յուրաքանչյուր կետ բացահայտում է տվյալ առաջադրանքը կատարողի ունակություններն ու հմտությունները: Շատ կարևոր է , որ թեստում պահանջը ձևակերպվի պարզ , հստակ և միանշանակ:

Թեստի տեսակները

Կախված թեստի նպատակից , տարբերակում ենք թեստի հետևյալ տեսակները՝ ձևավորող, հայտորոշիչ և ամփոփիչ :

Ձևավորող թեստերը հիմնականում նպատակ ունեն խթանել և օգնել սովորողին բարելավելու իր առաջադիմությունը : Դրանք հնարավորություն են տալիս ուսուցչին պարզել ինչպես յուրաքանչյուր սովորողի , այնպես էլ ամբողջ դասարանի ձեռքբերումները , դժվարություններն ու բացթողումները՝ ապահովելով հետադարձ կապը : Քանի որ այս թեստերի անցկացման նպատակը գիտելիքի հաղորդումն ու ամրապնդումն է , դրանք անցկացվում են դասավանդման ժամանակ նյութի մատուցման ու ամրապնդման փուլերում և այլ կերպ կոչվում են ուսուցանող : Ձևավորող թեստի համար նպատակահարմար են առաջադրանքների գրեթե բոլոր տեսակները՝ տնային աշխատանք , բանավոր հարցում , խմբային աշխատանք , բաց հարցերով քննարկում , դերային խաղեր և այլն :

Հարցերը պետք է լինեն ուսուցանող բնույթի : Աշակերտի ցանկացած պատասխան ընդունելի է : Անգամ եթե այն չի գոհացնում ուսուցչին , միևնույն է , ուսուցիչն արժևորում է այն : Սովորողի պատասխանին ուսուցչի արձագանքը չի կարող լինել << այո >> կամ << ոչ >> , այն պետք է ուղեկցվի մեկնաբանություններով , այսինքն ուսուցանող լինի :

Հայտորոշիչ թեստը ձևավորող թեստի մի տեսակ է , որն անցկացվում է ուսումնառության սկզբում կամ ընթացքում , սովորողի թույլ կողմերը հայտնաբերելու , ուսուցումը բարելավելու համար : Հայտորոշիչ թեստերը լինելով ընթացիկ ստուգման ձև , հաճախ անցկացվում են նոր թեմա անցնելուց առաջ՝ սովորողի նախնական իրազեկության աստիճանը պարզելու և դրա հիման վրա նյութի ուսուցումը կազմակերպելու համար : Այս թեստի հիմնական նպատակը ոչ թե գնահատումն է , այլ յուրաքանչյուր սովորողի կողմից նյութի յուրացման աստիճանի պարզումը , նյութը չյուրացրած սովորողների բացահայտումը՝ նրանց կրթությունը բարելավելու նպատակով :

Հայտորոշիչ թեստի կարևոր առանձնահատկություններն են՝

- Ստուգում են մեկ հիմնական գիտելիք
- Թեստի հարցերը ձևակերպվում են կարճ , պարզ , մատչելի
- Թեստի տևողությունը կարճ է՝ 7-20 րոպե
- Արդյունքները պետք է վերլուծվեն ոչ ուշ , քան հաջորդ դասին
- Սովորողների մեծ մասի կողմից թեստը հեշտությամբ պիտի հաղթահարվի

Ամփոփիչ թեստը ի տարբերություն ձևավորող և հայտորոշիչ թեստերի հիմնականում ստուգողական բնույթի է: Հանրակրթական դպրոցում ամփոփիչ թեստերն անցկացվում են՝

- Մի քանի թեմաներ ստուգելու և ամփոփելու նպատակով
- Կիսամյակ կամ տարի ամփոփելու նպատակով
- Ընտրության նպատակով/ օլիմպիադա , միասնական քննություն
- Վկայականի շնորհման նպատակով

Ուստի ամփոփիչ թեստերը ենթադրում են ավելի լայն ու խորը գիտելիքների ստուգում, առաջադրանքների տեսակների բազմազանություն , թեստի անցկացման ավելի երկար ժամանակ:

Քանի որ ամփոփիչ թեստերի հիմնական նպատակը տվյալ առարկայից սովորողի ծրագրային նյութին տիրապետելու մակարդակի ճշտումն ու գնահատումն է , դրանց առաջադրանքներն ու հարցերը պետք է կազմվեն առանձնակի ուշադրությամբ ու խնամքով : Դա նշանակում է , որ թեստ կազմելիս պետք է ապահովվեն թեստի հուսալիությունը , արդյունավետությունն ու հավաստիությունը :

Հուսալի նշանակում է ստուգման արդյունքում գրանցված գնահատականի հարաբերական կայունություն: Այսինքն թեստի ստուգման արդյունքները պետք է փոփոխական չլինեն :

Արդյունավետ է համարվում այն թեստը , որը հաջողությամբ չափում է ստուգվողի գիտելիքների մակարդակը , հմտությունների սահմանը : Արդյունավետ թեստ նշանակում է նվազագույն առաջադրանքների քանակով և ժամանակի ծախսով առավելագույն արդյունք ապահովել: Բովանդակային տեսակետից արդյունավետ է այն թեստը , որն ընդգրկում է ուսումնական ծրագրով նախատեսված հիմնական կարևոր նյութը:

Հավաստի նշանակում է , որ թեստի արդյունքները պետք է վավերական լինեն , այսինքն՝ ներկայացնեն սովորողի այն գիտելիքներն ու հմտությունները , որոնք նախատեսված էին ստուգել : Այլ կերպ ասած , թեստի հավաստիությունը իր նպատակին ճիշտ ծառայելն է: Հավաստի թեստն ապահովում է կոնկրետ նպատակին հասնելու հաջողությունները:

Օտար լեզուների թեստերի առանձնահատկությունները

Ուսումնառության արդյունավետությունը բարձրացնելու համար անհրաժեշտ է , որ ուսուցանվող նյութի ,այդ թվում նաև թեստի բովանդակությունը համապատասխանի սովորողի հետաքրքրություններին , խթանի սովորելու

ցանկությունը: Որպեսզի լեզվական նյութը ապահովի այս պայմանը, այն պետք է ունենա հաղորդակցական ուղղվածություն և զարգացնի սովորողի մոտ հաղորդակցման բոլոր բաղադրիչները՝ ունկնդրել, խոսել, գրել, ընթերցել: Խոսքային գործունեության տարբեր տեսակներին վերաբերող թեստերը նպաստում են ընդհանուր խոսքային կարողությունների զարգացմանը, ընդլայնում սովորողի մտահորիզոնը, օգնում հաղորդակցական կարողությունների ձևավորմանը:

Խոսքային գործունեության յուրաքանչյուր ձև համապատասխան առաջադրանքների և հարցերի միջոցով պետք է արձածվի օտար լեզուների թեստերում:

Օտար լեզուների թեստ կազմելիս պետք է հաշվի առնել հետևյալը.

- Ընդգրկել խոսքային գործունեության բոլոր տեսակները
- Ապահովել հաղորդակցական ուղղվածություն
- Հիշել, որ քերականությունը միջոց է և ոչ թե նպատակ
- Ընտրել հետաքրքիր, մոտիվացնող ներգրավող առաջադրանքներ
- Առաջադրանքները ձևակերպել այնպես, որ խթանի ու հետաքրքրի աշակերտին
- Ներմուծել երկրագիտական և հանրամշակութային գիտելիքներ

Թեստի կառուցման կանոնները

Նախքան թեստը գրելը հարկավոր է պատասխանել հետևյալ հարցերին

- Ու՞մ եմ թեստավորում:
- Ինչու՞ եմ թեստավորում:
- Ե՞րբ եմ թեստավորում:
- Ի՞նչ հմտություններ եմ ստուգում:
- Քանի՞ առաջադրանք եմ տալիս:
- Ինչպիսի հարցեր եմ ընդգրկում:
- Բարդության աստիճանը ինչպիսի՞ն է:
- Հարցերի կշիռը ինչպիսի՞ն է:
- Ինչպե՞ս բաշխել միավորները:
- Ինչպե՞ս գնահատել:
- Ինչպե՞ս արժևորել:
- Որքա՞ն ժամանակ հատկացնել:

Ինչպես ապահովել թեստի դրական արդյունքը բոլոր աշակերտների համար

- Կարդալ թեստը բարձրաձայն

- Բացատրել այլ նախադասություններով
- Խնդրել , որ աշակերտները կրկնեն
- Ապահովել ժամացույցի առկայությունը ժամանակի վերահսկման համար
- Տեսանելիորեն ցույց տալ խնդիրը
- Տալ ընտրության հնարավորություն
- Գնալ կոնկրետից դեպի վերացականը
- Թույլ տալ աշակերտներին օգտվել գրառումներից
- Աշակերտի լրացնելուց հետո անմիջապես անդրադառնալ նրա աշխատանքին
- Հարցերի յուրաքանչյուր խմբի համար հաշվարկել միասնական միավոր արժեք

Գնահատման սանդղակներ

Գնահատման սանդղակները հնարավորություն են տալիս պարզելու , թե աշակերտն ինչ գիտի և ինչ կարող է անել , մինչև ժամանակ դրանք տեղեկատվության կարևոր աղբյուր են ուսուցիչների , ծնողների համար : Սանդղակը գնահատման ձև է , որը սյունակաշարերի միջոցով համադրում է սովորողների ըմբռնման որակը , հմտության աստիճանների տարբերակման չափանիշները և առաջադրանքների կատարման որակը :

Սյունակաշարերը որպես գնահատման ձև , բավականին առավելություններ ունեն

առավելություններ ունեն : Թվարկենք դրանք՝

1. Սանդղակը գնահատման հնար է , որն օգնում է ուսուցչի և աշակերտի փոխհամաձայնեցմամբ կենտրոնանալ կոնկրետ հարցերի վրա :
2. Սանդղակը կազմվում է այնպես , աշակերտը առաջադրանքը կատարելով ստանա որոշակի տեղեկություններ իր ուսումնառության մասին :
3. Սանդղակն օգնում է աշակերտին հասկանալ գնահատականի իմաստը՝
  - հստակ պատկերացում է տալիս տվյալ գնահատականի համար պահանջվող աշխատանքի մակարդակի մասին
  - մատնանշում է թերություններ , որոնք կարելի է վերացնել
  - ընդգծում է բացթողումները , որոնց ուղղությամբ պետք է հետևողական աշխատանք կատարել
  - օգնում է լավ յուրացրած գիտելիքները տարբերել թերի գիտելիքներից
4. սանդղակն ուսուցչին հնարավորություն է տալիս ճիշտ գնահատել աշակերտի աշխատանքը

Սյունակաշարերը կազմելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ հանգամանքները.

- ✓ Նշել , թե աշակերտի աշխատանքն ինչպես է գնահատվելու:
- ✓ Թվարկել և նկարագրել դիտարկման ենթակա կարողություններն ու հմտությունները:
- ✓ Հստակ ներկայացնել աշխատանքից ակնկալվող արդյունքները :
- ✓ Նախապես մշակված սանդղակը աշակերտներին անհրաժեշտ է ներկայացնել առաջադրանքը կատարելուց առաջ:
- ✓ Սյունակաշարը կազմել այնպես , որ աշակերտները հնարավորություն ունենան վերահսկելու իրենց առաջադիմությունը և անհրաժեշտ շտկումներ կատարեն ուսումնառության ընթացքում :

Գնահատման սանդղակների ցանկացած տեսակ մշակելիս անհրաժեշտ է կազմել տարբեր բարդության առաջադրանքներ ` որակի , հմտությունների , յուրացվածության առումով , հաշվի առնելով սովորողների պատրաստվածության մակարդակը:

Ինքնագնահատում

Աշակերտի կրթական առաջընթացի համար կարևոր հիմք են նրա ճիշտ պատկերացումներն ուսումնական նյութի իր իմացության մակարդակի ու սեփական ուժերով թերությունները վերացնելու կարողության մասին : Այդ նպատակներին է ծառայում ինքնագնահատման կանոնավոր կիրառումը :

Որպեսզի հստակ ընկալվի , թե ինքնագնահատումը որքանով կարող է նպաստել աշակերտի լավ սովորելուն , անհրաժեշտ է նրան հնարավորություն ընձեռել և օգնել ` անդրադառնալով հետևյալ հանգամանքներին.

- Որպես սովորող ` ինքնուրույն պարզելու իր գիտելիքների մակարդակը
- Առաջադրանքը հստակ պատկերացնելուն
- Փնտրելու սեփական ուսմանորակը բարելավելու միջոցներ

Ինքնագնահատման նպատակն է ընդլայնել աշակերտի ճանաչողությունը , արժեքային համակարգի շրջանակները , ինչպես նաև արմատավորել պատասխանատվության գիտակցումը : Առաջադրանքի վերլուծությունից հետո կարևոր է , որ աշակերտը տեսնի և հասկանա իր թերությունները և դրանց շտկման համար դրսևորի ձգտում , կամք և կարողություն : Օրինակ , եթե ուսուցչի հետ միասին կարդում են շարադրությունը , և աշակերտը

կարողանում է նկատել իր սխալները և ասել , թե հետո ավելի լավ ինչպես կգրեր , դա կլինի ինքնագնահատման մի դրսևորում :

Որպեսզի ուսանելը լինի արդյունավետ , սովորողին պետք է հասցնել այն գիտակցության , որ նրա դատողությունը միտված լինի նվազեցնելու իր ձեռքբերումների առկա և նախատեսված պաշարների միջև եղած տարբերությունը : Այսպիսի որակներով օժտված աշակերտն ուսուցչի օգնությամբ կարող է վերացնել իրական և ցանկալի վիճակների միջև եղած տարբերությունը :

Աշակերտն աստիճանաբար պետք է պատասխանատու դառնա իր սովորելու համար : Եթե հնարավոր լինի սովորողին հասցնել մտածողության այդպիսի աստիճանի , ապա դա կլինի լավագույն միջոցը , որը կնպաստի կրթության որակի բարելավմանը և կխթանի նրա առաջընթացը :

Եթե աշակերտը կատարում է ամենօրյա առաջադրանքներ , բայց չի գիտակցում , թե որն է սովորելու նպատակը , ապա նա չի կարողանա լավ պատկերացնել իր կատարած աշխատանքի իմաստը և գնահատել սեփական առաջընթացը : Այդ բացը լրացնելու համար նա պետք է սեփական ուժերով կամ ուսուցչի օգնությամբ փորձի հասկանալ այն ուսումնական նպատակը , որին հասնելու համար ինքը ջանքեր է ներդնում :

Ինքնագնահատումը սովորողից պահանջում է իր կատարած աշխատանքների նկատմամբ հետադարձ դատողություններ անելու կարողություն , որն արդյունավետ սովորելու և առաջընթացը խթանելու համար կարևոր նախապայման է :

Գրականության ակնարկ

- Մեջբերումներ արդեն արված հետազոտություններից ,
- Մեջբերումներ գրականությունից , տեղեկության վստահելի աղբյուրներից :

<u>Պարտադիր է կատարել հողում աղբյուրին</u>	
Օգտագործված մեթոդները, գործիքները	Չրույց
Իրականացման ժամանակահատվածը	5.09- 20.09
Թիրախ խումբը և շրջանակը /քանակ, սեռային բաշխում/	III –V դասարանների աշակերտներ 54 աշակերտ

Եզրակացույթյուններ, առաջարկույթյուններ

Այսպիսով , գնահատումը սովորեցնելու անբաժանելի մասն է կազմում : Այն չի կարող այդ գործընթացից դուրս լինել : Իսկ դպրոցում գնահատման համար ամենամեծ պատասխանատվություն կրող անձը ուսուցիչն է : Սովորողի աշխատանքի գնահատումը նրա դժվար պարտականություններից մեկն է : Մենք միշտ ակնկալում ենք գնահատված տեսնել մեր յուրաքանչյուր աշխատանքը : Գնահատումը սովորողի հետ մեր հաղորդակցման կարևորագույն միջոցներից է , այն հարաբերականորեն ճիշտ տեղեկություն է տալիս սովորողի՝ ուսման մեջ առաջադիմության մասին և ծառայում որպես սովորողի ջանքերի խրախուսման միջոց :

Անհրաժեշտ է նշել , որ երբեք հնարավոր չէ բացարձակ գնահատել , բայց ուսուցիչը պետք է կարողանա հիմնավորել իր նշանակած գնահատականը , սակայն գնահատման նպատակը ոչ թե լավ կամ վատ սովորողի տարբերակումն է , այլ՝ ուսումնառության բարելավումը և սովորողի առաջընթացը : Գնահատումը պետք է խթան հանդիսանա այդ ամենի համար :

Գնահատումը միայն ուսուցման արդյունքների ստուգման և վերահսկման միջոց չէ : Այն ուսումնական գործընթացի անբաժանելի մասն է , սովորողի ուսումնական գործունեության առաջընթացը ապահովելուն նպատակաուղղված աշխատանք : Ուսուցչի կողմից տրված ցանկացած աշխատանք պետք է ստուգվի ու գնահատվի , հակառակ դեպքում աշակերտը անտարբերություն կդրսևորի և առաջընթացի փոխարեն կունենանք հետընթաց : Դրանից խուսափելու համար ուսուցիչը պետք է կարողանա գնահատման եղանակները համապատասխանեցնել իր կողմից օգտագործվող ուսուցման մեթոդներին , կարողանա մշակել գնահատման մեթոդներ և հիմնավորել ստացված արդյունքները , կարողանա դրսևորել անհատական մոտեցում գնահատման ժամանակ :

<p>Վերհանված արդյունքներ, եզրակացություններ, պատասխան հետազոտական հարցին</p>	<p>Գնահատումը սովորեցնելու անբաժանելի մասն է կազմում, ինչպես նաև խթանում է աշակերտներին առաջընթաց ունենալու հարցում:</p>
---	--

Այլ տեղեկատվություն	

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Լեզուների իմացության / իրազեկության համաեվրոպական համակարգ.
2. Ուսումնառություն , դասավանդում , գնահատում , Երևան , 2005
2. Ավետիսյան, Կ. Գրիգորյան և ուրիշներ
3. Ընթացիկ գնահատման առաջադրանքների նմուշների ժողովածու, Երևան , 2008
2. Ավետիսյան , Ա. Կարապետյան
4. Ուսուցիչների վերապատրաստման ձեռնարկ , Երևան , 2009
- Օ. Միքայելյան , Ս. Միքայելյան
5. Ընթացիկ գնահատման համակարգ , Երևան

Հավելվածներ

Հաշվետվության կցված նյութեր

- Հետազոտության գործիքներ (հարցաթերթիկներ կամ այլ)
- Նկարներ
- Արդյունքներ

Ինքնագնահատման թերթիկ

	☺	☹	☹
1.Քո կարծիքով լավ էս աշխատել դասի ժամանակ :			
2.Ուշադիր ր էս եղել դասի ժամանակ :			
3.Քեզ դուր եկավ դասը :			
4.Գոհ էս քո աշխատանքից :			